

נזר הפרשה

יוצא לאור ע"י ביהמ"ד נזר גדליהו - ברוקלין נ.י.

גליון שס"ו - פרשת פנחס תשפ"ד

והתגדלתי והתקדשתי

זמן והוא שבת קודש, שהוא מעין עולם הבא, שהיא בחי' לעולם ועד, ולכן בגלות הב' תבות של כבוד מלכותו, שהם נגד בחי' עולם, אינם בהתגלות, שבגלות נחרב הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו.

עבודת האדם בעולמו הוא לגלות כבוד שמו יתברך בעולם, לראות שיתגלה כבוד מלכותו ית' בתחתונים, ישראל במילוי יו"ד ש"ן רי"ש אל"ף למ"ד, המילוי לכד עולה בנימטריא תקל"ד כמנין 'כבוד מלכותו', שזה הוא מילוי התפקיד של כל אחד מישראל. ועבודתינו הוא לעסוק באלו ב' בחינות של גדול וקדוש שהם בידינו, שנפש האדם יהי' שייך לשמך הגדול והקדוש שנקרא עליו, ויהי' נראה עלינו שם ה', כדכ' וראו כל עמי הארץ כי שם ד' נקרא עליך, וההתנהגות תהי' באופן שיהי' ראוי לשם ד' שיתגלה, וכן לקדש את יום השבת מכואו ועד צאתו שיהי' יום גדול וקדוש. אומרים בשם השר שלום מבעלזא זי"ע כי הקב"ה מקיים הידור מצוה עד שלישי, כי אם האדם עושה ב' שלישים של מצוה הקב"ה משלים השליש השלישי, ויש לומר לעניינינו, כי אם בני אדם יעסקו באלו ב' שלישים של בשכמל"ו שהם בהתגלות, ויקדשו גופם ונפשם שיהי' גדול וקדוש ע"י שמו הקדוש שנקרא עלינו, וכן ישמרו שבת כראוי, אז הקדוש ברוך הוא ישלים השליש השלישי, ויתגלה כבוד מלכותו בעולם כבנין בית השלישי במהרה בימינו.

התגלות שמו ית' ויחודו בכל הבריאה. כמות תורה זכינו לקריאת שמע, ונטלנו על עצמנו העבודה לגלות מלכותו יתברך בתחתונים, והיינו העבודה של ברוך שם כבוד וגו', לגלות כבודו ית' בתחתונים שזה הי' תכלית כל הבריאה להביא לידי גלוי כבוד מלכותו.

אמרו חז"ל (חגיגה יג, א) כתוב אחד אומר (ישעי' ג, ב) שש כנפים וגו' וכתוב אחד אומר (יחזקאל א, ו) וארבע כנפים וגו' לא קשיא כאן בזמן שביהמ"ק קיים כאן בזמן שאין ביהמ"ק קיים ויחזקאל ראה אותם אחר החורבן ואז נחסר מהם ב' כנפים, ובזוה"ק (ח"ג רפב, א) יש רמז על ששה תיבות של בשכמל"ו שהם הששה גרפין עיי"ש, הרבי ר' אלימלך זי"ע (הובא באוהב ישראל פר' וישב ד"ה ויאמר וכו') אמר שהשני גרפין הם מכוונים נגד 'כבוד מלכותו', שהם אינם מתגלים בגלות, והגר"א זי"ע בסידור כתב על מה שאומרים במוסף דימים טובים 'גלה כבוד מלכותך', כי הכונה הוא להב' תבות 'כבוד מלכותו' בברוך שם, כי בעת הגלות ב' גרפין של המלאכים אינם מתגלים, ולכן מתפללים כי אלו ב' גרפין של כבוד מלכותו יתגלו. ואולי יש להוסיף לאור דברים הנ"ל, כי השש תבות של בשכמל"ו הם מכוונים לג' בחינות של גלוי שמו ית' בבחי' עש"ג, ברוך שם הוא בבחי' נפש, ששם ה' הוא חקוק בנפש ישראל, כבוד מלכותו הוא בבחי' עולם, גלוי מלכות שמים בבית המקדש, ולעולם ועד הוא בבחי' שנה, בבחי'

מצינו בג' ענינים הלשון 'גדול וקדוש', אומרים בתפלת 'אתה בחרתנו' ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת', אומרים בביהמ"ז 'הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו', וגם שבת קודש נקרא יום גדול וקדוש כמו שאומרים בנוסח 'רצה והחליצנו'. ובאמת אלו ג' הם בחינות עולם שנה נפש, בבחי' עולם הוא הבית המקדש שהוא גדול וקדוש, בבחי' שנה יש שבת קודש, ובבחי' נפש הרי הוא נפש ישראל שנקרא עליו שמו הגדול והקדוש.

גדול פירושו התפשטות, ולכן נקרא חסד בשם הגדולה, כדכ' לך ד' הגדולה, כי חסד ביסודו הוא התפשטות, וענין שמך הגדול הוא ענין התפשטות שמו יתברך בתחתונים וגלוי כבוד שמו יתברך בעולם התחתון.

קדוש פירושו מופרש ומוברל, גדול וקדוש הם באמת ב' ענינים שסותרים זה את זה, אבל מתאחדים אצל קודשא בריך הוא, גדול וקדוש שייך רק במקום שיש שמו הקדוש, שמך הגדול והקדוש עלינו קראת, וכן הבית הגדול והקדוש הוא מפני שנקרא שמך עליו, וכן שבת הוא שמא דקודשא בריך הוא, ושבת נק' שלום, כי בו מתאחדים הב' הפכים של גדול וקדוש.

גדול קדוש עולה בנימטריא תנ"ג, ג"פ גנ"ת עולה בנימטריא 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' עה"כ, כי ע"י שנתגלה כבוד שמו ית' בתחתונים בבחי' עולם שנה נפש, שלימות ההתגלות אז יש יחודא תתאה, שהוא

ב' פעמים תנ"ג, שהוא ב' פעמים גדול קדוש, שהיא עבודת האדם בעולמו לקדש שמו יתברך, ולראות שיתפשט קדושתו ית' וכבוד מלכותו ית' בעולם, עולה בני' תתק"ו, ונראה שהכונה כי ע"י לימוד גמרא, שהוא ר"ת ג'בריאל מ'יכאל ר'פאל א'וריאל, שאלו ד' מלאכים עולים בנימטריא תתק"ו כדאיתא בספח"ק, עי"ז זוכין לקדש שמו בעולם, ולגלות כבוד מלכותו, וע"י לימוד תושבע"פ זוכין לקדושת השבת כדאיתא שבת יעשה כולו תורה.

תמוז עולה בנימטריא גדול קדוש, וכנראה הכונה כי חודש הזה, הי' באמת מיועד להיות נתגדל ונתקדש שמו יתברך בעולמו בנתינת הלוחות הראשונות, ובנתינת הלוחות הי' נתגדל ונתקדש העולם גם בבחינת מקום, שהיו בני ישראל נכנסים מיד לארץ ישראל, עם בנין הבית ביחד עם משה רבנו, והגידו לנו חז"ל שאילו בנה משה הביהמ"ק לא הי' חורבן כלל. וכאשר בחודש זה נשתברו הלוחות, נגרם לאחר זמן ביום הזה התחלת חורבן הבית. והעבודה בחודש זה, הוא לעשות מעשים שיחזיר לנו הקדוש ברוך הוא הבית הגדול והקדוש, תמוז"ה הוא ר"ת תתגדל ותתקדש זכרך מלכנו, וחודש זה מסוגל לעבודה זו, להתחנן פני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, לחזור לנו הבית הגדול והקדוש.

ושמך הגדול הקדוש עלינו קראת', הוא קדושת נפש ישראל, וקדושה זו נטועה בידינו מהאבות הקדושים, ורק בכוחם יש בכל איש ישראל היכולת שיהי' שמו יתברך נקרא עליו, וראיתי בספר 'השם' הנדפס מכת"י מבעל הרוקח זי"ע, כי מגין שנות האבות הם תנ"ג, כי אברהם בן מ"ח שנה הכיר בוראו, וחי מאז קכ"ז שנים, [כמגין שנות חיי שרה], ויצחק חי ק"פ שנים, ויעקב חי קמ"ז שנה, ביחד הוא תנ"ג שנים, וי"ל כי הוא רמז כי ע"י שהם חיו תנ"ג שנים הם המשיכו שמו הגדול והקדוש בעולמו, ועי"ז יש לכל בני ישראל יכולת להיות נקראים בשמו יתברך. ושם מבואר עוד

כי מלכות בית דוד הי' ג"כ תנ"ג שנים, וי"ל דוה קשור להתגלות הבית הגדול והקדוש.

הרה"ק רב צדוק הכהן זי"ע בספר ישראל קדושים (תחילת אות ז), מבאר כי ענין קדושה בבחינת עולם ונפש, יסודו הוא קדושת השבת, שהוא קדושה קביעא וקיימא, והוא קדושה בבחינת שנה, ומשם נתפשט הקדושה לבחינת נפש ובחינת עולם, כי הפעם הראשון שכתוב קדושה בתורה הוא אצל השבת, כדכ' ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, וזה הוכחה כי זה יסוד הקדושה, כי פעם הראשון שדבר נזכר בתורה זה סימן שהוא העיקר.

בפרשת ויכולו נאמר ג' פעמים יום השביעי, וכבר העירו בספח"ק כי גם בפרשת המן נאמר ג"פ היום, וכמו שדרשו חז"ל בפרק כל כתבי לחייב מטעם זה ג' סעודות בשבת. אלו ג"פ יום השביעי הוא ג' יסודות של קדושה, כי יום השביעי עולה בנימטריא גדול קדוש, בני' גנ"ת, ושבת שהוא יסוד הקדושה משפיע קדושתו לעולם שנה נפש. ואפילו עתה בגלות שאין לנו בית המקדש, וחסר פעם הג' של גדול קדוש בשלימותה, אבל שבת משפיע מקדושתה גם בבחינת מקום, כדכ' אל יצא איש ממקומו, וכזה"ק איתא לדרתם חסר כתיב שהוא מל' דירה, (עי' שפ"א פרשת נח שנת תר"ג), כי הדירה של איש יהודי הוא קדושת המקדש בזעיר אנפין, בכל בית יהודי יש שכינה הקדושה, ויש התגלות קדושה בבחינת מקום, וביותר נתגלה הקדושה זו בשבת קודש שנתקדש המקום בקדושת השבת, ונתפשט קדושת השבת גם בבחינת עולם בבחינה מועטת. ולכן צריכים להיות נזהר ביותר בשבת שיהי' הדירה נקי מדברים המפריעים קדושת הבית ומעכבים קדושת השבת להתפשט בבית. ושבת קודש הוא הזמן לעורר שיתפשט הקדושה בכלה בבחינת מקום, כיון שיש מקצת קדושה כבר יכול להיות פשטה בכלה שיתגלה מלכותו בבחינת מקום בשלימות בבנין הבית הגדול והקדוש, וביותר בחודש תמוז"ה כנ"ל.

יש להדגיש עבודת מיוחדת עבור יום השבת אשר לפנינו, והוא לעבוד על קדושת הדבור, כתיב 'ויהי האדם לנפש חיה' ובתרגום לרוח ממללא, נפ"ש חיה עולה תנ"ג, אם רוצים שהשבת יהי' בבחינת 'גדול קדוש' צריכין לשמור הנפש חיה שיש בהאדם, ועי"ז נעשה האדם גדול קדוש. מיוחד שבת זה, שבת הראשון של ימי המצרים שמפטירין דברי ירמיהו, לעבוד על קדושת הדבור של בני ישראל, כמו שכ' בפרי צדיק (בפרשתינו) ובאמרי יוסף (פ' מטות), כי הג' הפטורות הם דברי שמעו חזון, לתקן הפגם בדבור שמיעה וראי', והוסיף האמרי יוסף לפי המבואר בדברי הבני יששכר (תמוז מאמר א' אות ג) כי עבודת ימי המצרים הם לתקן חטא המרגלים, והבני יששכר הזכיר הפגם בחוש הראי' וחוש שמיעה עיי"ש, והוסיף האמרי יוסף 'והנה מובן ג"כ רחוש הדיבור נפגם ג"כ שדברו המרגלים על הארץ, וזהו סוד הג' הפטורות בשבתות הללו שהם מתחילין דברי, שמעו, חזון, כי דברי הוא כדי לתקן פגם הדבור, ושמעו לתקן פגם השמיעה, חזון כדי לתקן פגם הראיה, כי חזון הוא לשון ראייה. א"כ מובן עד כמה האדם צריך לקדש את הדבור בשבת הזה, למעט בדבור בכלל ולשמור ה'נפש חיה'. האדם צריך שיהי' לו פ"ה קדו"ש, וכלשון הר"ן ריש נדרים, פה קדוש עה"כ בנימטריא מלכות, שבת הוא נגד ספירת מלכות, מלכות פה תושבי"פ קרינן לה, והעבודה הוא לקדש הפה בשבת, ע"י קדושת האכילה וקדושת הדיבור זוכין לקדש הפה, ולזכות לבחינת יום השביעי' בשלימות.

בבחינת שנה נפש יש התגלות הקדושה של יום השביעי בשלימות גם בעת גלות, ויש חסרון של 'הבית הגדול והקדוש'. הז' שמות היוצאים מאנא בכח איתא בספרים כי המה מכוונים נגד הז' ימות השבוע, ושבת קודש הוא נגד שם שקוצי"ת, היוצא מר"ת שועותנו קבל וכו', שם זה עולה בנימט' ב' פעמים גדול קדוש, וב"פ יום השביעי, כי בשבת קודש נשאר בכל פעם ובכל מצב ב'

קדושות בשלימות, ועבודה המוטל על האדם הוא שיתפשט הקדושה מבחינת זמן ונפש בשלימות אל בחינת מקום ג'כ, ויתוסף פעם ג' של גדול וקדוש בעולם ע"י בנין בית השלישי. שבת אסור להתפלל ולבקש על צרכים גשמיים, אבל הלכות של בני ישראל הם מלאים תפלה והשתוקקות להשי"ת, ומצפים להתגלות מלכות שמים, ולכן בשבת עולה הבקשה להקב"ה שועתינו קבל ושמע צעקתנו, יודע תעלומות, כי הקב"ה יודע תעלומות הלב שהוא מלא תפלה להקב"ה. וזה התפלה מבקשים שהקב"ה ישמע.

בשבת קודש נתעורר התעלומות של כל איש ישראל, בכל השבוע קשה לגלות זה התעלומות, אבל בבוא יום השבת, יש קול דודי דופק המעורר הפנימיות של איש יהודי, ונתעורר התעלומות, ונתעורר התשוקה שיתגדל ויתקדש שמו יתברך בכל העולם, ונוכה להתגלות 'מלך המשיח' שעולה תנ"ג (כמבואר בכתבי הגרמ"מ עמ' שיז).

כמאור ושמש בפרשתינו מביא כי פינחס הביא לידי גלוי ג' פעמים שם אהי"ה במילוי ההי"ן כזה אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה עולה קנ"א, וג' פעמים קנ"א הם תנ"ג, ועם הכולל שלהם תנ"ד

כמנין חות"ם, מבואר מדבריו הק' ויסודו בספרי קבלה, כי הג' פעמים שנאמר קנאה בפינחס הכונה לג' פעמים קנ"א, ואין לנו עסק בענינים אלו, רק להמשיך הענין בדרך העבודה נאמר כי פינחס בקנאו את קנאתו בא לקנאות הקנאה עבור קדושת ישראל שהוא נרמז במספר תנ"ג, שכלל ישראל הם גדול קדוש, כי שמך הגדול הגדול והקדוש נקרא עליהם, וע"י הקנאה שמר את מעלתם, ונתן לכל איש ישראל הכח להתגבר על כל נסיון בזכרו כי הוא גדול וקדוש, ולקנא את קנאת ה' שהיצר לא ישלוט עליו לבטל גדלותו וקדושתו.

כי אתה עמדי

כתיב (תהלים, כג) 'גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי', בשפ"א (תרג"כ) כתב 'והקב"ה חתם בנו בריתו של אאע"ה. והוא חוט של חסד שכל מי ששומר בריתו נמשך עליו חוט של חסד של אאע"ה. וכמ"ש חז"ל שאברהם אע"ה מציל בני מגיהנם והוא חוט של חסד הנ"ל. וע"ז כתיב גם כי אלך בגיא צלמות כו' כי אתה עמדי. פי' ברית מילה שהוא שמו ית' וחוט של חסד שע"ז רומז שם אתה כידוע'. הרי שמפרש הפסוק על גיהנם, הנקרא גיא צלמות, ומרמז להכח של ברית מילה, וזה כונת הפסוק גם כי אלך וגו' לא אירא רע, כי אתה עמדי, היינו הבורא כל עולמים היא עמדי, כי המילה הוא שם ה' החתום בכשרנו, ולכן המילה נרמז במה שנאמר 'כי אתה עמדי'. באמרי אמת הוסיף בשם השפ"א 'שעל ידי שמירת אות ברית קודש שהיא חוט של חסד שנקרא אתה יכולים להאחו אפילו כשנופלים'.

חוט של חסד הוא חן, דקאמר התם 'כל המוכיח את חבירו לשם שמים זוכה לחלקו של הקדוש ברוך הוא שנאמר מוכיח אדם אחרי ולא עוד אלא שמושכין עליו חוט של חסד שנאמר חן ימצא ממחליק לשון'. וכן פירושו מתנת חנם כמוש"כ הגאון זי"ע כפי משלי, נמצא כי מי ששומר עצמו בקדושה זוכה למציאת חן, ועי"ז יכול להציל עצמו מדינה של גהינם. וזה העומק להבין האריך ע"י הברית מילה ניצל מגיהנם, רק הכונה שזוכין על ידה למתנת חנם, ע"י החוט של חסד שנמשך עליו, ואע"פ שהאדם ח"ו הוא בבחי' ירקרוקת, יכול לזכות לחן ע"י החוט של חסד. ורואים אצל יוסה"צ כי ע"י שעמד בנסיון בעניני קדושה זכה למדת החן, כדכ' 'בן פורת יוסף, ופורת פירושו חן.

כל זה נאמר בנוגע להאדם בעת שהוא בא לעלמא דקשוט, אבל דברים אלו גם אמיתיים בנוגע להעבודה כאן למטה, האדם מרגיש שהוא נמצא בעולם מסכיב שהוא בבחי' גיא צלמות, כאשר עובר ברחובות העיר הוא מרגיש שהולך בגיא צלמות, הרע רוצה לטמא את האדם באופן נורא, והאדם טועה וחושב שאין ביכולתו להתמודד נגדה, אבל

הקב"ה נתן לנו כח עצום, והוא בריתו שחתום בכשרנו, חגור חרבך ועל ירך גבור, זהו הברית מילה שהוא חרב פיפיות, חרב שנון מב' הצדדים שעל ידה יכולין ללחום נגד כל הרע. וזה הכונה לא אירע רע, כי אתה עמדי הקב"ה הוא עם האדם, חתום בנופו הברית, וע"י כח זה משוך עליו חוט של חסד שיכול להתגבר נגד כל הנסיונות.

'חוט של חסד' עולה בנימטריא שמיעה, וי"ל לפי המבואר בספה"ק דברי חיים ובבני יששכר כי חוש השמיעה מורה על כח של אמונה, כי אע"פ שאינו רואה הוא מאמין, וזה גורם שיהי' נמשך עליו חוט של חסד, כי המאמין יודע תמיד כי 'אתה' עמדי, הוא מרגיש הקב"ה בנוכח שהשי"ת אינו עוזב השגחתו לרגע, ואינו יכול לעשות דבר נגד רצון ד' ח"ו. וזה הכונה שע"י מדת האמונה להאמין תמיד כי אתה עמדי יכול להאדם לילך בגיא צלמות בלי פחד, כי תמיד הקב"ה נגד עיניו בבחינת שוית' ה' לנגדי תמיד ויודע שהקב"ה רואה הכל, וממילא א"א לו לעשות ולראות או לחשוב דבר שהוא נגד רצונו, ועי"ז יכול להתגבר על כל הנסיונות.

בענין ביקור קרבן תמיד

לכאורה דין ביקור ודין מעמד יהי' שוה, אך י"ל דכיון דבקדשים בעינן שינה עליו לעכב א"כ בהאי קרא לחוד לא די לעיכובא, א"כ ע"כ אי מעמד מעכב איכא עוד קרא לעכב כמוש"כ בספר הדרת בנימין, וכמו"כ בביקור אי מעכב איכא קרא אחרינא וכמוש"כ בשו"ת תורת חסד (עי' בהג"ה) א"כ אינם תלויים זה בזה.

אך לענין זה באיזה קרבנות נוהג דין מעמד, עי' בגבורת ארי בתענית שמאריך בזה טובא, ומחלק בין ק"צ לקרבן יחיד, דבק"צ דין מעמד הוא מה"ת משא"כ בקרבן יחיד, עיי"ש, אך באור זרוע (הל' תפילה סי' ק"ד) כ' להדיא דאיכא דין דאורייתא גם בקרבן יחיד ומשמע דמעכב בקרבן יחיד ג"כ עיי"ש, (ועי' ל' רש"י סוטה ח, א) ובהגהות חשק שלמה שם, והגבו"א כ' דהוי רק דרבנן ומה שהביא רש"י מספרי הוא רק אסמכתא, אבל מד' האו"ז משמע דלא כדבריו, וכבר העיר בזה האמבואה דספרי ריש פ' שלח) ויל"ע א"כ למה לא ילפינן לענין ביקור לכל הקרבנות ועכ"פ בקרבנות ציבור כמו מעמד, ובאמת הרשב"א למנחות (המיוחס להתוס' רי"ד או א' מתלמידיו) הק' למה לא בעינן ביקור למוספין, דתשמרו להקריב לי במועדו קאי אבל המועדות הכתובים אחריו, עיי"ש מה שתי' דלא קאי אמה שב' אחריו, אבל באמת הקושיא הוא דמ"ש ממעמד דמשמע להדיא דילפינן לכל הקרבנות, ומצאתי שכבר עמד בזה בשו"ת תורת מרדכי (קונט' חיבת הקודש סי' כ"ט סק"ד וה) עיי"ש, ויש לציין לדברי חי' מרן רי"ז הלוי פ' ויקרא שמדייק מדברי הר"ש על תו"כ דדין ביקור נוהג בכל הקרבנות לעיכובא עיי"ש, ולכאורה כן הסברא נותנת דמאי שנא ממעמד כנ"ל.

ובכל יום העלו להם ב' טלאים להחליף באותם שהיו מקריבים, אך העיר דמעובדא המובא בירושלמי רפ"ד דברכות מוכח דהוי מקריבין אותן טלאים שהעלו להם, א"כ איכא ראי' דאין ביקור מעכב, והאריך שם להוכיח בראיות שאינו מעכב, ומפ' שרבי יוסי חולק וס"ל דמעכב, ויסוד המחלוקת מפ' דכיון דבקדשים בעינן שינה עליו לעכב, א"כ מתשמרו ליכא למילף עיכובא, וא"כ לבן בג בג אינו מעכב דלית לי' שינה עליו לעכב, אבל רבי יוסי דריש לי' בתו"כ תמים יקריבנו יבקרנו ויקריבנו, א"כ הוי שינה עליו לעכב ופסול, עיי"ש כל אריכות דבריו. אבל שיטת האו"ז הוא דמעכב כמוש"כ להדיא. (עוד כתב שם התורת חסד דלשיטת רבי יוסי מסתבר דרק ביקור מעכב ולא הביקור ד' ימים, עיי"ש)

הנה רש"י כאן בפ' החומש הביא דברי הספרי דמתשמרו ילפינן דין מעמדות, היינו מה דמבואר בתענית (כו, א) דאין קרבנו של אדם קרב אא"כ הוא עומד ע"ג, (עי' רש"י סוטה ח, א) ד"ה אקורבניהו שהביא דרשה זה ובעוד מקומות, עי' גליוני הש"ס בתענית (שם), ובאמת אם דין ביקור ודין מעמד ילפינן לה מחד קרא, (עי' בהדרת בנימין שמעורר דא"כ אין הגו"ש מופנה דתשמרו בעינן למעמה וא"כ איכא למיפריך מה לפסח דאית בה כרת עיי"ש), א"כ הי' הדין נותן שיהי' דיניהם שוה, הן לענין אי מעכב הן לענין באיזה קרבנות נוהג ביקור ומעמד, ויש לעיין בב' הנקודות. בעיקר הענין אי מעמד מעכב כבר הלכו בו הנמושות לקבץ השיטות בזה, שמצינו בראשונים דעות נוטים לכאן ולכאן, (עי' שו"ת תורת מרדכי קונ' חיבת הקודש סי' א' באריכות ומה שמצויין בספר המפתח פ"ו מכלי המקדש ה"א), אך באנו רק להעיר כי

בגמ' מנחות (מט, ב) תניא בן בג בג אומר מנין לתמיד שטעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה ת"ל תשמרו להקריב לי במועדו ולהלן הוא אומר והי' לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום, מה להלן טעון ביקור ד' ימים קודם שחיטה אף כאן טעון ביקור ועי' בסוכה (מב, א) רבי יוסי אומר השוחט את התמיד שאינו מבוקר כהלכתו חייב הטאת וצריך תמיד אהר, ופירשו התוס' דאפילו נמצא תם הוא פסול כיון שאינו מבוקר כהלכתו דביקור מעכב. אך דין זה דביקור לא מצינו רק גבי תמידין ולא בשאר קרבנות ואפי' לכתחילה אין דין ביקור. באור זרוע (הל' פסחים אות רע"ז) כתב 'אין בידי לפרש אם הביקור מעכב אם לאו, ומסתברא דאינו מעכב אלא אע"ג שלא בקרוהו ד' ימים קודם שחיטה מ"מ הואיל שאנו רואים עכשיו לפנינו, שאין בו שום מום שוחטין ומקריבין אותו הואיל ולית ליה מבוקר, ולכאן מסתייעא מילתא משלהי מרובה (פב, ב) דת"ר כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה היה הורקנום בחוץ ואריסטובלוס מבפנים בכל יום ויום משלשלים להם דינרים בקופה והיו מעלים להם תמידים, משמע לכאורה שלא היו מבוקרים וכו' ומיהו נראה דביקור מעכב דתניא בתוספתא דפסחים פרק ר"א א"ר יוסי שמעתי שהשוחט תמיד בשבת דאינו מבוקר שחייב הטאת ויחזור ויביא תמיד אחר להכשירו חוץ מן הנשחט שנא' תמימים יהיו לכם כשהן מבוקרין הן תמידין, ושאינן מבוקרין אינן תמידין וע"כ דלית ביה מום דאי אית ביה מום צריכא למימר, ומה שהביא מתחילה ראי' דאינו מעכב, עי' בשו"ת תורת חסד (סי' כ"ג סק"א) שמדחה הראי' די"ל דהי' להם ששה טלאים מבוקרים

לתרום, להערות או לקבל הגליון

nezerhaparsha@nezergedalyahu.com / 347-486-2093